

det, da maae de vedtage Forandringer, men med den Tanke, at Vedtagelsen af Forandringer er det Samme ſom at negte Lovens videre Fremme i denne Samling. Jeg nærer imidlertid det Haab, at det ikke er det ſidſte imødefommende Stridt, Landſtinget vil gjøre, og at heller ikke Landſtingets Smødefommen ikke ſkal kunne udtrykkes i en anden Form, end den, i hvilken den her foreligger. Derfor er jeg ikke tilbøielig til, ſelv om jeg under andre Omſtændigheder kunde have været det, enten ſelv at ſtemme for Lovforſlaget, ſaaledes ſom det foreligger, eller at tilraade Andre at gjøre det. Derimod forekommer det mig, at den Betragtning, ſom det ærede Medlem for Præſto Amts 1ſte Valgfreds (Scavenius) gjorde gjældende, havde Meget for ſig. Han meente, at det vilde gjøre et godt Indtryk paa det andet Thing, om vi ogsaa her viſte nogen Smødefommen, en Smødefommen, ſom ſelv det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgfreds (Rjør) meget godt efter ſin tidligere Stilling til Sagen kan være med til; men eſterat jeg har hørt den ærede Juſtitsministers indtrængende Anmodning til os om ikke at ſtemme for dette Forſlag, er jeg ogsaa der kommen i Forlegenhed; jeg veed ikke, hvad der er det Nigtigſte, enten at ſtemme for Forſlaget under Nr. 1 eller for det under Nr. 3. Meningene er ganſke viſt den, at Fleertallet vilde være tilfreds med, om Sagen kunde ordnes ſaaledes, ſom Forſlaget under Nr. 3 gaaer ud paa, men den høitærede Juſtitsminister har, ſom ſagt, anmodet os om, ikke at vedtage det, og man maa vel alſaa her følge Juſtitsministeren. Havde den høitærede Juſtitsminister ſagt, at han i alt Fald vilde ſtille ſig paſſivt ligeoverfor Forſlaget, derſom det havde faaet den Skikſe, ſom det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgfreds (H. M. Peterſen) foreslaaer at give det, nemlig ſaaledes ſom Folkethinget vedtog det i forrige Samling, da vilde jeg have ſtemt for Lovforſlaget i den Skikſe, og jeg antager ogsaa, at, derſom den høitærede Juſtitsminister havde ſtillet ſig ſaaledes til dette Forſlag, da vilde Landſtinget have kunnet modtage det, og dermed Sagen have været endt; men da vi ikke kunne faae en ſaadan Udtalelſe fra den

høitærede Juſtitsminister, ſaa kan det ganſke viſt ikke hjælpe at følge det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgfreds; vi maae ſaa enten holde paa Forſlaget under Nr. 3 eller paa det under Nr. 1. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (F. A. Hanſen) yttrede i Slutningen af ſit Foredrag, at man i ethvert Fald maatte ſøge at udſtemme diſſe Ord: „og forſaavidt de kunne finde Anvendelſe ſom Præſter ved Hæren eller Søværnet“; deri er jeg aldeles enig med ham. Jeg troer, at det i og for ſig er en høiſt uheldig Beſtemmelſe, forſaavidt den gaaer ud paa, at der kunde commenderes Præſter til at føre Ordet i Felten; det ſkal jeg nu imidlertid ikke opholde mig ved eller gaae nærmere ind paa; men jeg troer, at det er en Beſtemmelſe, ſom aldrig vil bringes i Anvendelſe, men komme til at ſtaa ſom ørkesløs i Lovens ligesom f. Ex. Beſtemmelſen om Straffecompaniet. Og at det ſaaledes ſaae ud, ſom om det var et Slags Indrømmelſe, uden at det er det, troer jeg vil være upaſſende. Hvad nu den øvrige Deel af Forſlaget angaaer, har jeg, forſaavidt Regjeringens Forſlag gaaer ud paa, at de ſkulde tjene i Vinten og være fritagne i Fredstid for de 4 ſidſte Aar, altid ekſjendt, at den høitærede Juſtitsminister har viiſt Smødefommen imod Folkethingets Anſkuelſe ved at forelægge Lovforſlaget i denne Form, men dette Indhold af Forſlaget har ſaaet en høiſt uheldig Forklaring af Regjeringen. Det har nemlig faaet en mundtlig Forklaring, der gaaer ud paa, at det betyder ſaa meget ſom, at man ikke vil ordinere nogen Mand, forinden han er færdig med ſin Værnepligt efter Loven. Jeg troer, at man maa proteſtere imod, at Kirkeſtyrelſen kan have Ret til at gaae denne Vej, Ret til at ſtille en ſaadan Betingelſe op for at blive geiſtlig Embedsmand her i Landet, en ſaa aldeles uhort og uſjendt Beſtemmelſe. Denne Doctrin, at en Mand ikke kan blive Soldat, eſterat han har haaret Ornat, er i alle Lande og til flere Tider — ikke i ordinaire Tider — traadt under Fodder. Der gives ikke noget Land, undtagen Præſterne meer eller mindre have været Combattanter med, naar det rigtigt har gjældt deres Fædrelands Friheſe, eller ogsaa naar det har gjældt en Revolution i